

լինի, քան թէ առաջ նախագծված էր: Ուժիցայի մէջ պատահած անցքը ստիպեց թագաւորին շուտ վերջացնել իր ձանապարհորդութիւնը: Ուժիցայի մէջ վաղուց արմատացած կուսակցական կոիւնելը վերջին ժամանակ չափազանց ընդարձակվեցան: Ազգատամիտ և արմատական կուսակցութիւնները այդ քաղաքի մէջ միացան և բոլոր միջոցները գործ գրին, որպէս զի թագաւորի այցելութեան ժամանակ մի ցոյց կազմեն, որ Պիրօչտնացի մինխստրութեան ներքին և արտաքին քաղաքականութեան դէմ բոլորի բնաւորութիւն ունենայ: Քաղաքի հանգիստաւոր մուտքերի վրա, որտեղից թագաւորը պէտք է անցնէր, գրված է „Ճանապարհ դէպի Բօսնիա“: Թագաւորը չը կամեցաւ, որ կուսակցութիւնները օգուտ քաղեն ժողովութիւ տրամադրութենից և քաղաքական ցոյցեր անեն: Այդ պատճառով թագաւորը ուղևորվեցաւ. Պօմեգա և Զաշակ: Ուժիցայի քաղաքային վարչութիւնը մի պատգամաւորութիւն ուղարկեց թագաւորի մօտ խնդրելու համար, որ նա բաղդաւորացնէ քաղաքը իր այցելութեամբ: Թագաւորը յայտնեց պատգամաւորներին, որ նա իր պարագանութիւնն է համարում հայրենիքի շահերի համար ընդդիմաղրել վնասակար ցոյցերին և աննպատակ վարդապետութիւններին: „Ուժիցայի բնակիչները, ասեց վերջը թագաւորը, արժանի չեն աեւնել իրանց քաղաքի մէջ թագաւորին: Ես կայցելեմ ձեր քաղաքը միայն այն ժամանակ, երբ ձեր քաղաքացիները կը հետեւն Սերբիայի միւս բնակիչների օրինակին“: Այդ անցքի պատճառով աւստրիական կայսրի ներկայացուցիչ գեներալ-մայօր Գեվիտ կարողացաւ ողջունել թագաւորին ոչ թէ Ուժիցայի, ինչպէս առաջ մտազրված էր, այլ Պօմեգի մէջ: Տիրապետող կուսակցութեան „Վեղելու“ լրագիրը, որ արտայայտում է հասարակական կարծիքը, նկատում է, թէ գրացի պետութեան միապետը առաջին անգամն է, որ մի մարդ է ուղարկում Սերբիայի թագաւորին ողջունելու համար, որ Ճանապարհորդութիւն է իր երկրի մէջ: Թագաւորը հեռագրով շնորհակալութիւն յայտնեց Ֆրանց-Յովիսէի կայսրին: Գեներալ-մայօր Գեվիտ թագաւորի մօտ ճաշի հրաւիրվեցաւ և նրան շնորհվեցաւ Տակօվա շքանշանը երկրորդ կարգի: Պօմեգայից թագաւորը Զաշակ ուղևորվեցաւ, որ այժմ անուանվում է Կրալեվ: Այդ քաղաքի մէջ թագաւորը անբաւականութիւն յայտնեց աեղական պրօֆէսօրներին: „Զաշակի պրօֆէսօրները, ասեց նա խստաթեամբ, չեն կատարում նըրանց վրա եղած սրբազն պարտականութիւնները: Երեխ քաղաքական ցոյցերը նըրանք իրանց կոչումն են համարում:“

ՆԱՄԱԿ ԱՆԳԼԻԱՅԻՑ

Նախորդ նամակովս խոստացայ տալ մանրա-
մասն տեղեկութիւն սիրելի «Ըշակի» ընթերցողին
նշանաւոր բնագէտ Զարլս Դարլինի թաղման հան-
դէսի մասին. անպատճառ, ընթերցողը սպասում
է ինձանից մի այնպիսի փառաւոր յուղարկաւո-
րութեան նկարագրութիւն, ուր տեղի ունեցած
կը լինեն սպաւոր բազմաջան պատրաստութիւն-
ներ,—բազմաթիւ սպաւոր կառքեր, քանի մի հա-
զար մարդիկ, զանազան կլուցների կողմից ու-
ղարկած զավինայ պատկներ և դրօշակներ, կարե-
լի է և մի խումբ նուազածուներ, մի խօսքով այն-
պիսի չքալի յուղարկաւորութիւն, որը արժան
կը համարէ արեւելեան (մանսաւանդ պօլսական) ե-
րեակայութիւնը Դարլինի պէս մեծ փիլսոփային:
Թող ընթերցողը չը զարմանայ եթէ ասեմ, որ բո-
լորից ոչ մէկը չը կար, այլ տիրում էր այն աս-
տիճան պարզութիւն, որը հազիւ կարելի է երեա-
կայել: Փաղումը նշանակված էր ապրիլի 26-ին

լ և ընկնում դէպի ցած. մարմինը իջեցնելուց
առ բանտի թժիշկը ասել է, (իհարիէ, ենթա-
ութիւն է այս), որ այս գժախտ մարզը շատ
տաճջվել և մահը բօպէական է եղել. թէն ես
լորովին հակառակ եմ կախաղանին և գիլի-
ոնին, բայց համոզված եմ որ մենք էլ ունենք
նախորդ թժիշկներ, որոնք պակաս արժանի չեն
և անարդ սիւնին:

Հեռագիրը արդէն հաղորդած կը լինի ձեզ,
երբ Անգլիայի վիկտօրիա թագուհին ամսիս
ին վայեկում եր իր ժողովրդի կատարեալ սէրն
համակրամիւնը կավինդ կոչված անառառում,
որը երիկոյեան իրանովիայում նոր նշանակ-
ութ կառավարիչ լօրու կավինդից և նրա քարտու-
թու բուրքին զոհ գնացին չորս չարահողիների
պյունութեանը Ֆէօնիքս կոչված հասարակաց
արտէղում. սպանողները աջողում են անհե-
տալ:

Հասարակութիւնը սաստիկ վրդովված է. թէ
ողլիայի, թէ Սկօվտիայի և թէ Իրանովիայի բո-
ր Մարդիները առանց բացառութեան, խիստ
բարով են դատապարտում այս պժագլի արարքը,
լորը միաբերան վրէժինովութիւն են պահան-
ում. սոտիկանութիւնը ձեռքակալել է մի քանի
սակածելի անձնուք: Կառավարութիւնը 10,000
ողլիական սոկու վարձատրութիւն նշանակեց
ն մարդուն, ում որ կը յաջողի գտնել խկա-
ն սպանողներին. մի քանիսը այն կարծիքն են
այսունում, որ սպանողները իրանովացիք չը պէտք
լինեն, այլ ամերիկացիք և կամ ուրիշ երկրա-
ք. որովհետեւ, ասում են, որ իրանովացիք սո-
րութիւն չունեն դանակ կամ դաշոյն դործածել,
ու ձեռնափայտ, քար և կամ հրազէնք, այն ինչ
գանովները կրում են երկայն դանակի բազմա-
խ խորը վերքեր: Սիրելի ընթերցող, խնդրեմ,
նեղանաս ինձանից, որ նամակս շատ տիսուր
ուրեր է տարունակում, ինքդ էլ վիտես, որ մե-
տարը ես չեմ: Եղանակները շատ մեղմ և գեղե-
կ են. առուսաց թղթաղրամը ընկած է, բուրլին
ոմէ մէկ չիլլինդ և տասնումեկ պէնս. այս բա-
րկան չէ կարծես, հիմա էլ սպասում է աւելի
նել. վայ հալիս...:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՀՈՒՐԵՐ

Ֆրանսիական լրագիրները հաղորդում են, որ Փրէդ Նակեի օրինագիծը ապահարզանի մասին դունքեցաւ պատգամաւորների ժողովում 334 մէսերի մէծամասնութեամբ 129-ի դէմ:
— «Daily News» լրագրի Խօսքերով, շատերը դում էին, որ յանցաւորները զիտաւորութիւննեին միայն Բուրկին սպանել, որովհետեւ նրանք ին կարող ճանաչել Հօրդ Կավիճովիչն, որը նոր Անգլիայից եկել, բայց նրա վրա էլ յարձակվեան, որովհետեւ նա պատահմամբ Բուրկի հետ հասին էր: Բայց այդ բացատրութիւնը, լրագրի արձիքով, ուղիղ չէ: Հօրդ Կավիճովիչը շատ անգամ առաջ էր իրանցիա և բաւական շատ անձնանց առ ճանոթ էր Գուբընում:

—«Times» լրագիրը ասում է, որ Գլազունի
ազգութեան, ապրիլի 28-ից, որ այդ օրը Գլազունին ճանապարհ ընկառ դիպի Զատովորտ, լօրդ Ավելինդիլի թագմանը կերկայ լինելու համար:

— «Presse» լրագրին Նիւ-Եօրկից հեռագրում

որ Գառելինի մէջ կատարված	սպանութիւնը	
զայրոյթ պատճառեց ամբողջ Հիւսիսային	բան	
մերիկային: Բոլոր լրագիրները միաձայն ասում		93
որ այդ յանցանքը, իր հետևանքներով կո-		91
տարեկ կը վիճի Խրանդիայի համար: Կալուա-		90
սկան իրացի շատ բաժիններ վճիռներ կայաց-		

ԽԱՌՆ ՀՈՒՐԵՐ

ստաբար, եթէ ուշադրութեան առնենք, թէ
ահազին հարստութիւն մնաց նրա հօրից:
աւելի թշուառ էր Կօրնէլի Վանդերփիլտ այն
ից, որ իր և իր մեծ եղբօր մէջ կատաղի ա-
թիւն էր տիրում, որ առաջ էր եկեղ հօր
օնաւոր ժառանգութեան վէճից: Ծերունի
ողերբելս, որ իր մահից յետոյ բացի երկա-
րու ակցիսաններից, որ իւրաքանչիւր տարի
ի և աւելի եկամուտներ են բերում, թողեց
ն բաւական մեծ գումար, մատաւորապէս 70
միջոն դօլար, չը սիրում իր կրտ-
որդուս: Երիտասարդ մարդը, նրա կարծիքով,
արական գործադիր տաղանդ չունէր: Բնու-
թից թոյլ կաղմուածի տէր վնսելով, և աւելի
ուժունենալով դէպի ինտելլիցիայի մարդկանց
յարաքերութիւններ կապեսու, քան թէ դէ-
առանձիւական պարապմունքները, նա ամենա-
ուժ հասակից մէկ տեսակ հրէց էր համարվում
մասիստ, միշտ հարստութեան վրա մոտածող
իլ կողմից: Նրա աւագ եղբայրը, սաստիկ
վնսելով իր հօրը, ունյալիս ատում էր
օր և «Թոյլ բնաւորութիւն» ունեցող Կօրնէ-
լի: Ծերունին վախճանվելով, թողեց իր ա-
նոն կարողութիւնը աւագ որդուն, այժմ թա-
րող երկաթուղթեան թապաւոր Վիլիամ Վան-
դիլսին, իսկ Կօրնէլին միայն 200,000 դօլ-
թողեց, և այն էլ ոչ թէ մայր գումարը, այլ
ինց սաացիղ պրօցէնտները, որ պէտք է վր-
էր նրան աւագ եղբայրը: Այդ գումա-
հաշւում Կօրնէլին աջակցաւ 60,000
ար վերցնել եղբօրից իր պարուքերը վր-
ելու համար, և այդ պատճառով նա
է բաւականանար տարեկան մի քանի
որ գուլարով, որ մի չնչն բան է համեմա-
սով վանդերփիլտի առասպեկտական հարստու-
նն և նրա առան չքննութեան հետ: Գործերի
վիսի դրութիւնը կորստարեր աղդեցութիւն էր
և մ Կօրնէլի առանց այն էլ խանգարված
ին սիստեմայի վրա: Մի քանի տարի առաջ
Եօրփում րօմանի նման մէկ վիրք գոււրու և
«The Verdendorpes» վերնապավ, որի մէջ
բարպրված էր ամերիկական միթիւնատերերից
նահարսւում և ամենաանսամբլ մարդու բնտա-
մն տիսուր յարաքերութիւնների պատփերը:
րօմանի վերջաւորութեան մէջ բնաւորիքի
սեր անգամը, մշտական հալածանքների զո՞ր,
թող է գուլս գալիս, բայց այց միայն բօման-
ի մէջ է մնում, բայց իրավան կեսմիքում այդ
անձնասպանութիւն է գործում, այն ինչ
կ եղբայրը, «Երկաթի սիրտը», —ինչպէս ան-
եցին նրան Ամերիկայում, մին ստանասպառ-
միր ջնջում է իր գրերից ծախսի այդ անա-
ժ յօդուածը. թոշակ Կօրնէլ Վանդերփիլտի
ար:

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԻՑ

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 11 մայիսի: „Պրավիտ. Հաղորդում է, որ Խը-
ռների խանութիւնների համար վկայական-
ու 1882 թւի երկրորդ կեսի համար կը
ին նախկին օրէնքների համեմատ: Խը-
ւ Սվետոպօլէ Սիրակի եր խնդիրքի հա-
մատ արձակված է Խարկօվի գլխաւոր-
հանդապետի պաշտօնից: Լրագիրները
խի 11-ից հաղորդում են, որ կոմի Լո-
Մելիքօվ այսօր հասաւ Ս. Պետերբուրգ:
արահանդէսի օծումը Մօսկվայում իննելու-
նցիսի 15-ին: Տուլայի մէջ բացված է
ուսկան բանկի բաժին: Մօսկվայի առաջ-
արդ առևտրական եօթանասուն ընկե-
միւններ Փինանսների մինիստրին մի-
ւթիւն ներկայացրին խնդրելով չարտաք-
հրէաներին Մօսկվայից և բողոքելով
ուրարդող հրէական անկարգութիւնների
։ Մօսկվայի աշխարահանդէսի բացումը
առաջնամատ է մինչեւ մայիսի 20-ը:

ՊԵՏԵՐԲՈՂԻՐԳ, 11 մայիսի: Պետական
կի 5% տոմսակը առաջին շրջանի արժեք
ը. 50 կ., երկրորդ 90 ը. 50 կ., երրորդ
ը., չորրորդ 90 ը. 75 կ., հինգերրորդ
ը. 62 կ., ներքին 5% տոմսակը փոխա-
թեան տոմսակը արժեք 218 ը. 50 կ.,
որդ 211 ը. 50 կ., արևելեան առաջին
առողջեան տոմսակը արժեք 90 ը. 25 կ.,
որդ 90 ը., երրորդ 90 ը. 25 կ.,
և 8 ը. 6 կ.: Ռուսաց 1 ը. Լօնդոնի վրա
է 24,37 պէսս, Ամսակրդամի վրա արժեք
3,25 պէսս, ռուսաց 100 ը. Համբուրգի
արժեք 207 մարկ 62 պֆ., Փարիզի վրա

ԿԱՊԵՐԻ ԼՈՒԺԵՐ

